Κόντρα στα στερεότυπα

Με το «Cock» ο ΘΟΚ συντάσσεται στον αγώνα ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό

Της Νόνας Μολέσκη

Με μια ρεπερτοριακή κίνηση ο ΘΟΚ πετυχαίνει πολλά τρυγόνια: α) συντάσσεται με την προοδευτική ανθρωπότητα στον αγώνα ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό, β) κάνει θεματολογικό άνοιγμα με ελαχιστοποίηση όμως του ρίσκου, καθώς το θέμα παρουσιάζεται σε καλοφτιαγμένο και πνευματώδες περιτύλιγμα αγγλικής γραφής, γ) δίνει βήμα σε νέο Κύπριο σκηνοθέτη, η προηγούμενη δουλειά του οποίου τον έκανε συμπαθή σε ευρύ θεατρικό κοινό έως και βραβευμένο, δ) στοχεύει σε εμπορική επιτυχία. Το σκεπτικό του Οργανισμού έστεκε ως νοερό φόντο στην παράσταση του «Cock» του Μάικ Μπάρτλετ σε σκηνοθεσία Κώστα Σιλβέστρου. Εξάλλου άλλο φόντο δεν υπήρχε, καθώς η συγγραφική οδηγία για απουσία σκηνικών κατασκευών και αντικειμένων τηρήθηκε από τη Μαρίνα Χατζηλουκά. Χωρίς να στήσει κάτι κάθετο στη σκηνή, η σκηνογράφος κινήθηκε οριζόντια και μεταμόρφωσε το δάπεδο σ' ένα είδος γηπέδου με δύο χωριστά μέρη, με προδιαγραμμένες διαδρομές κινήσεων και μ' έναν άξονα συμμετρίας στη μέση. Ο κινησιολόγος Αλέξης Βασιλείου αποφεύγοντας, όπως επιθυμεί ο συγγραφέας, την *παντομίμα κινεί* τους ηθοποιούς σαν σκακιστικές φιγούρες, όπου τα πλησιάσματα, οι απομακρύνσεις, η όρθια στάση ή οι προγειώσεις στο δάπεδο, έχουν το νόημα και τον συμβολισμό τους. Ο σκηνοθέτης Κώστας Σιλβέστρος βλέπει τη συμμετρία ως κύρια δομική ιδέα του κειμένου του Μπάρτλετ. Μόνο ένας από τους ήρωες έχει όνομα, τα άλλα πρόσωπα ονομάζονται με τα αρχικά των λειτουργικών τους ρόλων : Α- Άνδρας, Γ-Γυναίκα, Π-Πατέρας. Ο Τζων (Προκόπης Αγαθοκλέους) βρίσκεται στην κορυφή ενός ισοσκελούς τριγώνου, ο Α (Ανδρέας Τσέλεπος) και η Γ (Σοφία Μαρία Κικιλίντζια) τον διεκδικούν ερωτικά. Ο άξονας μεταξύ των δύο μερών είναι η περιοχή του Τζων, όμως το μεθόριο δεν μπορεί να «κατοικείται», έτσι περνώντας από το ένα μέρος της σκηνής στο άλλο, ο Τζων βρίσκεται τη μια στην ομοφυλοφιλική του σχέση με τον Α, και την άλλη στον νέο του έρωτα με τη Γ.

Ο πολύ καλός Προκόπης Αγαθοκλέους ενσωμάτωσε το αυτοσαρκαστικό πικρό χιούμορ του Μπάρτλετ

Η συμμετρία δεν μπορούσε να μην εκφραστεί στο υποκριτικό επίπεδο. Συζητώντας την υποκριτική συμπεριφορά του Ανδρέα Τσέλεπου, κάποιοι συνθεατές μου αναρωτιούνταν, αν είναι δόκιμο σε μια παράσταση, ταγμένη στην καταπολέμηση των ταμπού, να υπογραμμίζεται τόσο η θηλυπρέπεια ενός ομοφυλόφιλου χαρακτήρα, θέλω να δώσω δύο απαντήσεις. Πρώτον, ο ρόλος του Α πρέπει να απέχει από τον Τζων τόσο, όσο και εκείνος της Γ, για να τηρηθεί η συμμετρική ισορροπία, όπως το επιθυμεί ο συγγραφέας. (Σε μια παρένθεση να πω ότι στο σκέλος του τριγώνου, για το οποίο υπεύθυνη είναι η Σοφία Μαρία Κικιλίντζια, η θηλυκότητα του χαρακτήρα της δεν είναι αρκετά επιθετική). Δεύτερον, ο Τσέλεπος παίζει εύγλωττα και εκφραστικά, αποδίδοντας όλες τις συναισθηματικές κινήσεις του ήρωά του και παίζει σ' ένα καυστικά σατιρικό κείμενο, όπου τα στερεότυπα φυσικό είναι να υπάρχουν για να καταπολεμηθούν από τον συγγραφέα μ' ένα πιο ολικό, πιο ανατρεπτικό τρόπο. Αυτός ο τρόπος εκφράζεται στην άρνηση του Τζων να καταταχτεί σε μια κατηγορία σύμφωνα με τη σεξουαλική του συμπεριφορά, ακόμα και σε αμφιφυλοφιλική, όταν αυτή η επιλογή τίθεται επιτακτικά μπροστά του στο τελικό, τετράγωνο πια, σχήμα του έργου, από τον Π, πατέρα του Α, (Κώστας Καζάκας) στο σουρεαλιστικό δείπνο - κοκορομαχία. Ο σκηνοθέτης έπρεπε ίσως να δείξει περισσότερη εμπιστοσύνη στο κείμενο και στον πρωταγωνιστή του.

Ο πολύ καλός Προκόπης Αγαθοκλέους αισθάνθηκε και ενσωμάτωσε το αυτοσαρκαστικό πικρό χιούμορ του Μπάρτλετ και δεν τα χρειαζόταν τα επεξηγηματικά τραγούδια στην αρχή και στο τέλος, ούτε κι εκείνη την καρδιά ολικής συμφιλίωσης, μέσα που συγκρούονταν υφολογικά με το κείμενο.